

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/23/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1215221280
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:1215221280.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Ľuboslava Vanková, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: W. Y., nar. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej Strede, dieťa bytom u matky, dieťa rodičov - matka: J. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XX, U., zastúpená advokátom: JUDr. Tomáš Plank, so sídlom Nám. slobody 10, Bratislava a otec: Ing. H. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. U. XX, U., zastúpený advokátom: JUDr. Darina Hanáčková, so sídlom Záhradnícka 41, Bratislava, o zmene úpravy práv a povinností rodičov k maloletej, na odvolanie otca maloletej proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 10P/42/2015-1846 zo dňa 27.10.2017 proti výrokom I., II., III., a IV. rozsudku, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II., III., IV. a v závislom výroku o náhrade trov konania účastníkom **p o t v r d z u j e**.

II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol nasledovne:

I. Otec maloletej je povinný platiť výživné na maloletú

mesačne v sume 100,- Eur počnúc od 12.12.2011 do 31.08.2014,

mesačne v sume 130,- Eur počnúc od 01.09.2014 do 31.03.2016 a

mesačne v sume 180,- Eur počnúc od 01.04.2016, vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletej.

II. Za obdobie od 12.12.2011 do 27.10.2017 má otec dlh na zročnom výživnom vo výške 4.675,24 Eur, ktorý dlh je povinný zaplatiť v mesačných splátkach po 100,- Eur spolu s bežným výživným k rukám matky maloletej, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku tak, že omeškanie s plnením či len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

III. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Piešťany sp. zn. 8C/42/2010 zo dňa 25.11.2010 v časti vyživovacej povinnosti.

IV. Súd návrh otca na uloženie povinnosti matke informovať ho o mieste bydliska maloletej zamietá.

V. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

VI. Otec maloletej je povinný zaplatiť Slovenskej republike náhradu trov štátu vo výške 248,08 Eur na účet tunajšieho súdu do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

VII. Matka maloletej je povinná zaplatiť Slovenskej republike náhradu trov štátu vo výške 248,08 Eur na účet tunajšieho súdu do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

2. V odôvodnení rozsudku prednostne poukázal a popísal genézu danej veci týkajúcej sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej W..

3. Okresný súd Galanta dňa 29.02.2012 vydal ex offa uznesenie o začatí konania o zmene úpravy práv a povinností rodičov k maloletej W.. Týmto uznesením sa začalo konanie o zmene úpravy práv a povinností rodičov k maloletej, ktorá bola upravená v rozsudku o rozvedení manželov a následne predbežne upravená uznesením Okresného súdu Galanta č.k. 13P/312/2011-39 zo dňa 01.12.2011 v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24CoP/26/2012 z 24.04.2012. Uznesením Okresného súdu Galanta č.k. 17P/278/2012-115 zo dňa 26.11.2013 (právoplatným dňa 16.01.2014) tamojší súd preniesol miestnu príslušnosť na Okresný súd Dunajská Streda. Spisový materiál bol súdu doručený dňa 07.02.2014 a bola mu pridelená sp. zn. 15P/14/2014. Neskôr bol spisový materiál na žiadosť účastníkov konania postúpený na Okresný súd Bratislava II, ktorý však s týmto postupom nesúhlasil, a keďže mu dal za pravdu Krajský súd v Bratislave, vec bola prinavrátená Okresnému súdu Dunajská Streda a vedie sa pod sp. zn. 10P/42/2015.

4. Vydaniu uznesenia o začatí konania ex offa predchádzalo nariadenie predbežného opatrenia Okresným súdom Galanta č.k. 13P/312/2011-39 zo dňa 01.12.2011 v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24CoP/26/2012 z 24.04.2012, ktorým bola maloletá dočasne zverená do osobnej starostlivosti matke a otcovi bol umožnený styk s maloletou každú sobotu od 09:00 hod. do 17:00 hod. Následne bolo tak Okresným súdom Galanta ako aj neskôr Okresným súdom Dunajská Streda viackrát rozhodované o návrhoch na nariadenie predbežného opatrenia. Predbežná úprava práv a povinností rodičov k ich maloletej dcére bola riešená aj uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 22.02.2016 č.k. 25CoP/7/2016-843, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 01.04.2016.

5. Pred rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 10P/42/2015-1387 zo dňa 24.06.2016 bola predmetom konania vo veci samej vedenej pod sp. zn. 10P/42/2015 otázka zmeny úpravy práv a povinností rodičov (rozvedených manželov) k ich maloletej dcére, ktorá sa na základe predbežného opatrenia dočasne nachádzala v osobnej starostlivosti matky. Rodičia maloletej boli manželmi, pričom ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 8C/42/2010 zo dňa 25.11.2010, pričom pokiaľ sa týka úpravy práv a povinností rodičov k ich maloletej dcére na čas po rozvedení bolo rozhodnuté tak, že maloletá bola zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, výživné určené nebolo. Do rozhodnutia Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 10P/42/2015-1387 zo dňa 24.06.2016 to bola jediná meritórna úprava práv a povinností rodičov k ich maloletej dcére. Táto meritórna úprava bola dočasne zmenená predbežným opatrením Okresného súdu Galanta, na základe ktorého bola maloletá predbežne v osobnej starostlivosti matky od 12.12.2011 (t.j. odo dňa vykonateľnosti cit. uznesenia). Styk bol predbežne upravený uznesením Krajského súdu v Trnave z 22.02.2016 č.k. 25CoP/7/2016-843. Výživné bolo predbežne upravené uznesením tunajšieho súdu č.k. 13P/17/2014-20 zo dňa 12.05.2014, na základe ktorého bol otec povinný predbežne prispievať na výživu maloletej mesačne 100,- Eur počnúc od 23.05.2014 do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

6. Uznesením č.k. 5P/44/2015-44 zo dňa 19.04.2016 konajúci súd na návrh otca maloletej rozhodol o spojení vecí vedenej (na tunajšom súde) pôvodne pod sp. zn. 5P/44/2015 na spoločné konanie s týmto konaním (sp. zn. 10P/42/2015). Uznesenie o spojení vecí nadobudlo právoplatnosť dňa 03.06.2016. Predmetom konania sa teda stala i otázka nariadenia výchovného opatrenia matke, v zmysle návrhu otca (ktorým však súd nie je viazaný), keďže tá podľa tvrdenia otca maloletej nerešpektuje právoplatné súdne rozhodnutia, úmyselne marí styk otca s maloletou a odmietla sa zúčastniť i mediáčného stretnutia.

7. Uznesením č.k. 13P/230/2015-117 zo dňa 12.04.2016 súd na návrh otca maloletej rozhodol o spojení vecí vedenej (na tunajšom súde) pôvodne pod sp. zn. 13P/230/2016 na spoločné konanie s týmto konaním (sp. zn. 10P/42/2015). Uznesenie o spojení vecí nadobudlo právoplatnosť dňa 03.06.2016. Predmetom konania sa teda stala i otázka uloženia povinnosti matke, aby otca informovala o maloletom dieťati, vrátane informácie o mieste aktuálneho pobytu dieťaťa (ktorým návrhom však súd rovnako nie je viazaný). Svoj návrh otec zdôvodnil tým, že ako rodič má právo poznať miesto bydliska svojej dcéry a keďže matka mu odmieta oznámiť adresu bydliska maloletej, teda nevie, kde si má dieťa v čase súdom určeného styku vyzdvihnúť, keďže v zmysle v tom čase platného predbežného opatrenia si mal otec maloletej vyzdvihnúť v mieste jej bydliska.

8. Súd rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 10P/42/2015-1387 zo dňa 24.06.2016 vo veci rozhodol tak, že maloletej W., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

Otcovi upravil styk s maloletou tak, že otec maloletej je oprávnený stretávať sa s maloletou počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku nasledovne:

- prvých dvanásť realizovaných stretnutí každú pracovnú stredu od 14:30 hod. do 16:00 hod. za prítomnosti matky a pracovníka Linky detskej istoty pri Slovenskom výbore UNICEF v priestoroch Linky detskej istoty pri Slovenskom výbore UNICEF, Fialkové údolie 5, Bratislava, resp. v prípade nedostatočných personálnych a priestorových kapacít Linky detskej istoty pri Slovenskom výbore UNICEF v iný deň a v inom časovom intervale avšak v rovnakom rozsahu a frekvencii a to podľa určenia Linky detskej istoty pri Slovenskom výbore UNICEF, následne

- ďalšie štyri realizované stretnutia každú párnú sobotu od 09:00 hod. do 12:00 hod. v prítomnosti matky v priestoroch detského kútika TIME OUT v AUPARK SHOPPING CENTER BRATISLAVA, ul. Einsteinova 18, Bratislava, následne

- ďalšie štyri realizované stretnutia každú párnú sobotu od 09:00 hod. do 12:00 hod. bez prítomnosti matky v priestoroch detského kútika TIME OUT v AUPARK SHOPPING CENTER BRATISLAVA, ul. Einsteinova 18, Bratislava a napokon

- každú sobotu od 09:00 hod. do 17:00 hod.,

s tým, že matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a pripravenú ju priviesť v určenom čase prvých dvanásť realizovaných stretnutí na pracovisko Linky detskej istoty pri Slovenskom výbore UNICEF, Fialkové údolie 5, Bratislava. Pri ostatných ďalších realizovaných stretnutiach je matka povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a pripravenú mu ju odovzdať pred vstupom do detského kútika TIME OUT v AUPARK SHOPPING CENTER BRATISLAVA, ul. Einsteinova 18, Bratislava.

Matke maloletej uložil povinnosť po ukončení styku maloletú na rovnakom mieste od otca maloletej prevziať. V prípade, že sa styk v určenom čase nebude môcť z vážnych dôvodov uskutočniť, rodičia sú povinní navzájom sa o tejto skutočnosti bezodkladne informovať. Rodičia sú povinní bezodkladne informovať Linku detskej istoty pri Slovenskom výbore UNICEF v prípade, že sa styk počas prvých dvanásť realizovaných stretnutí nebude môcť zo závažných dôvodov uskutočniť.

Otcovi maloletej uložil povinnosť platiť výživné na maloletú

mesačne v sume 90,- Eur počnúc od 12.12.2011 do 31.12.2013,

mesačne v sume 130,- Eur počnúc od 01.01.2014 do 31.12.2015 a

mesačne v sume 170,- Eur počnúc od 01.01.2016, vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletej.

Za obdobie od 12.12.2011 do 24.06.2016 dlh na zročnom výživnom vo výške 3.528,91 Eur, povolil otcovi zaplatiť v mesačných splátkach po 100,- Eur spolu s bežným výživným k rukám matky maloletej, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku tak, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Vyslovil, že týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Piešťany sp. zn. 8C/42/2010 zo dňa 25.11.2010 v časti zverenia, vyživovacej povinnosti ako aj v časti styku.

Súd zároveň rozhodol, že ukladá rodičom maloletej výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti oboch rodičov podrobiť sa sociálnemu poradenstvu a odbornému psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda za účelom zlepšenia schopnosti rodičov navzájom komunikovať, vyrovnania sa so svojimi minulými konfliktami, ako aj s cieľom naučiť sa akceptovať úlohu druhého rodiča vo výchove, a to po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

Matke maloletej uložil povinnosť informovať otca maloletej o školskom prospechu maloletej, o jej zdravotnom stave a o navštevovaných krúžkoch vždy do 20. dňa v mesiaci prostredníctvom e-mailu. Za týmto účelom je otec povinný oznámiť matke do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku e-mailovú adresu, na ktorú mu je matka povinná posilať uvedené informácie a návrh otca na uloženie povinnosti matke informovať ho o mieste bydliska maloletej zamietol.

O trovách účastníkov rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a rozhodnutie o trovách štátu vymienil na rozhodnutie samostatným uznesením do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

9. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd rozsudkom č.k. 24CoP/44/2016-1473 z 23.11.2016 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky potvrdil, v napadnutej časti zastupovania a spravovania majetku rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že zastupovať a spravovať majetok maloletej budú obaja rodičia, v napadnutej časti úpravy styku otca s maloletou napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že:

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou počnúc právoplatnosťou rozsudku

- štyri realizované stretnutia každú páru sobotu od 09:00 hod. do 12:00 hod. v prítomnosti matky v priestoroch detského kútika TIME OUT v AUPARK SHOPPING CENTER BRATISLAVA, ul. Einsteinova 18, Bratislava, následne

- ďalšie štyri realizované stretnutia každú páru sobotu od 09:00 hod. do 12:00 hod. bez prítomnosti matky v priestoroch detského kútika TIME OUT v AUPARK SHOPPING CENTER BRATISLAVA, ul. Einsteinova 18, Bratislava

a napokon

- každú sobotu od 09:00 hod. do 17:00 hod.,

s tým, že matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a pripravenú mu ju v stanovený čas odovzdať pred vstupom do detského kútika TIME OUT v AUPARK SHOPPING CENTER BRATISLAVA, ul. Einsteinova 18, Bratislava.

Matka maloletej je povinná po ukončení styku maloletú na rovnakom mieste od otca maloletej prevziať. V prípade, že sa styk v určenom čase nebude môcť z vážnych dôvodov uskutočniť, rodičia sú povinní navzájom sa o tejto skutočnosti bezodkladne informovať. V napadnutej časti výživného a povinnosti matky informovať otca o mieste bydliska maloletej odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Odvolací súd návrh otca o nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

10. V nadväznosti na uvedené súd ďalej konal vo veci v právoplatne neskončenej časti výživného a povinnosti matky informovať otca o bydlisku maloletej.

11. V odôvodnení rozhodnutia súd potom popísal priebeh ďalšieho konania, uviedol obsah výsluchov účastníkov, vrátane obsah výsluch mal. W., obsah písomných podaní účastníkov a listín zadovážených súdom, vyjadrenia referátu poradenských a psychologických služieb, obsah správy triednej učiteľky maloletej, správu lekárky maloletej, obsah výpovedí oboch rodičov, prednesy ich právnych zástupcov, kolízneho opatrovníka, obsah pohovoru s maloletou, obsah dodatku k znaleckému posudku (body 9.-28. odôvodnenia).

12. Rozhodnutie právne odôvodnil s použitím § 36 ods. 1, § 24 ods. 1, ods. 4, ods. 5, § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 4, ods. 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 a § Zákona o rodine (ZoR), čl. 18, čl. 16 a čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 Charty základných práv Európskej únie, ods. 2, čl. 41 ods. 4 Ústavy SR a č. 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku (CSP).

13. Vecne v bodoch 29.-53. odôvodnenia argumentoval tým, že vykonaným dokazovaním mal súd jednoznačne a opakovane za preukázané, že rodičia maloletej sú rozvedení, spolu nežijú. Z tohto zistenia potom vyplýval záver, že je potrebné práva a povinnosti rodičov k ich maloletému dieťaťu upraviť rozhodnutím súdu. Z vyjadrenia oboch rodičov, ako aj kolízneho opatrovníka vyplýva, že osobnú starostlivosť o maloletú na základe predbežného opatrenia od decembra 2011 zabezpečuje jej matka. Z vykonaného dokazovania má súd taktiež jednoznačne a nad akúkoľvek pochybnosť za preukázané, že rodičia medzi sebou nie sú schopní dlhodobo vôbec komunikovať, komunikácia medzi nimi skutočne zlyháva a vedie k rozporom, konfliktom, vzájomnému obviňovaniu sa, no v neposlednom rade škodí najmä a najviac maloletému dieťaťu, poškodzuje jeho najlepší záujem, jeho zdravý psychický vývoj i formujúce sa životné postoje do budúcnosti.

14. Z dokazovania vyplynulo, že rodičia nielen že nie sú schopní spolu komunikovať, ale nie sú schopní ani akceptovať podstatu a zmysel najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, keď ani v tom, čo je pre dieťa najlepším záujmom sa nevedia zhodnúť a každý má o ňom inú predstavu, čo je základný a najpodstatnejší problém, na ktorý súd bral zreteľ vo všetkých aspektoch týkajúcich sa úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu a premietol to aj do výrokov rozsudku v zostávajúcej časti predmetu konania, t.j. do dvoch zvyšných otázok, ktoré sa v tomto konaní ešte meritórne riešili. Súd opätovne pripomenul, že jediným záujmom a tou najpodstatnejšou úlohou súdu, pri úprave ktorejkoľvek z otázok, ktoré sú, resp. sa stali predmetom tohto konania, je hľadať najmä a prioritne na záujem maloletého dieťaťa, ktorý zisťoval vykonaným dokazovaním. S poukazom na túto filozofiu potom súd svoje meritórne rozhodnutie v zostávajúcej časti zdôvodnil nasledovne:

15. Predmetom konania v predmetnej veci po zrušení a vrátení prvoinštančného rozsudku v dvoch výrokoch zostali: nárok na výživné a právo otca, resp. povinnosť matky informovať otca o mieste bydliska maloletej.

16. Súd pri rozhodovaní o výživnom musí nielen celistvo zhodnotiť pomery účastníkov a prihliadať na odôvodnené potreby oprávneného (teda maloletého dieťaťa), ale aj zhodnotiť schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (v tomto prípade otca maloletej). Odôvodnené potreby dieťaťa závisia predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, obsahu a spôsobu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne od výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami, ako aj majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. V opačnom prípade odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, vrátane tvorby úspor, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv a pod.), ale aj ďalších potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové potreby, rekreačné potreby, tvorba úspor a pod.). Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. V tejto súvislosti je významné i citované ust. § 75 ods. 1 /veta druhá/ Zákona o rodine, ktoré zakotvuje, že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Navyiac súd prihliada i na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako tak berie do úvahy prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

17. V preskúmvanej veci súd teda vo svetle zhora popísaných záverov a v intenciách citovaných zákonných ustanovení preskúmal pomery na strane účastníkov konania, odôvodnené potreby oprávneného (maloletého dieťaťa), ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (t.j. otca maloletej).

18. Vykonaným dokazovaním má súd za preukázané, že otec je vysokoškolsky vzdelaný, v období, keď bol v trvalých pracovných pomeroch jeho príjem bol približne na úrovni priemernej mesačnej mzdy v národnom hospodárstve SR v danom období. V období, keď vykonával podnikateľskú činnosť vykazoval nepomerne nižší príjem.

- V čase od 22.03.2016 do 15.11.2016 bol nezamestnaný a vedený na ÚPSVaR v evidencii uchádzačov o zamestnanie, kedy poberal dávky v nezamestnanosti za obdobie marec - august 2016 v celkovej výške 2.714,40 Eur, za celý mesiac 532,20 Eur/550,- Eur podľa počtu dní v mesiaci.

- Otec ku koncu marca 2017 (22.03.2017) ukončil samostatnú zárobkovú činnosť vykonávanú podľa výpisu zo živnostenského registra na základe živnosti pre sprostredkovateľskú činnosť v oblasti obchodu, pričom podľa jeho vyjadrenia bol dôvodom ukončenia podnikania jeho zhoršujúci sa stav, pre ktorý v apríli podstúpil operáciu očí.

- Z vyjadrenia otca pred vynesením rozsudku z 24.06.2016 v čase jeho rekonvalescencie po operácii očí vyplynulo, že podľa výsledku kontroly v júni 2016 si mieni začať hľadať prácu. Z vtedajšieho vyjadrenia jeho právnej zástupkyne tiež vyplynulo, že v tom čase ho naplno zamestnávalo toto súdne konanie a aj to je dôvod, prečo si vtedy prácu nehľadal.

- V mesiacoch november - december 2016 otec poberal dávku v hmotnej núdzi 2 x 61,60 Eur. Z daňového priznania otca za rok 2016 vyplýva príjem otca zo živnosti 5.864,67 Eur a príjem zo závislej činnosti 980,- Eur ako hrubá mzda z dohody o vykonaní práce, ktorú prácu otec začal vykonávať až v novembri 2016.

- V roku 2017 mal otec príjem z dohody o vykonaní práce do 31.01.2017 vo výške 385,81 Eur a od 01.02.2017 do 31.05.2017 mal netto príjem u zamestnávateľa P. A., s.r.o. spolu vo výške 2.660,77 Eur, t.j. v priemere na mesiac cca 665,- Eur.

V období od 03.07.2017 do 24.08.2017 bol otec zamestnaný u zamestnávateľa Q. F. s.r.o. s čistým príjmom 916,86 Eur za mesiac júl 2017 a 356,66 Eur za august 2017. Od 09.09.2017 pracuje otec na dohodu o pracovnej činnosti v D. M. R., a.s. s hrubou mzdou za september vo výške 1.327,50 Eur.

19. Návrhom z 24.06.2016 matka žiadala, aby bol otec zaviazaný k výživnému vo výške 250,- Eur, pričom po vrátení veci odvolacím súdom matka požadovala určiť výživné vo výške okolo 200,- Eur, čo je

polovica mesačných výdavkov na maloletú, ktoré matka zdokladovala doloženými blokmi, uhradenými šekmi a faktúrami.

20. Z vyššie uvedených pomerov otca sa dá usudzovať, že je v schopnostiach a možnostiach otca dosahovať taký príjem, aby bol schopný platiť výživné na maloletú v súdom stanovenej výške. Súd opätovne dospel k záveru, že matkou pred vynesením rozsudku z 24.06.2016 vyčíslené náklady na maloleté dieťa sú nadštandardne vysoké, a tým bola aj vtedy požadovaná suma výživného 250,- Eur vzhľadom na majetkové pomery, schopnosti i možnosti otca vysoká, pričom ako sama uviedla, tieto hradila a hradí vďaka finančnej pomoci svojej rodiny. Je nepochybné, že matka v najlepšom záujme maloletej, vzhľadom na jej zdravotný stav i jej špecifické potreby sa snaží dcéru zabezpečovať rôzne aktivity, výlety, aktivity a zabezpečuje pre ňu rôzne predmety, knihy apod., všetko finančne náročné, avšak ako sama uviedla, toto všetko hradí z prevažnej väčšiny vďaka finančnej pomoci svojej rodiny a z predbežného výživného, ktoré otec platí od mája 2014 vo výške 100,- Eur. V súvislosti s tým, že matka po vrátení veci odvolacím súdom požadovala určiť výživné vo výške okolo 200,- Eur, súd v ďalšom konaní vychádzal z tejto sumy, pričom opodstatnenosť a primeranosť matkou uvedených výdavkov na dieťa uznal (okrem výdavkov spojených s autom) v celom rozsahu jednak na základe matkou predložených blokov, zaplatených šekov a faktúr na jednotlivé konkrétne výdavky, a jednak vychádzajúc z rozsahu bežných výdavkov, ktoré boli a sú primerané veku maloletej, a z rozsahu výdavkov, ktoré sú odôvodnené jej špecifickým zdravotným stavom a stravovacími potrebami. Výdavky na auto vo výške 41,60 Eur súd neuznal v celom rozsahu, keďže ich nepovažoval za nevyhnutne potrebné v tejto výške, a to aj z dôvodu, že matka do týchto výdavkov zahrnula aj náklady na STK, EK, poistenie, zimné pneumatiky, poruchy auta. Súd určil ako primerané výdavky maloletého dieťaťa na cestovanie (autom) polovicu z uplatnenej sumy, t.j. sumu cca 20,- Eur. Súd tak považoval sumu výživného 180,- Eur za adekvátnu, vychádzajúc zo zárobkových pomerov a príjmov otca dosiahnutých a zistených v poslednom období. Táto výška výživného je pritom odôvodnená už od 01.04.2016, a to z dôvodov uvedených nižšie.

21. Súd pri rozhodovaní o výživnom prihliadol na odôvodnené potreby oprávnenej, ktoré môžu byť rôzne a sú závislé predovšetkým od jej zdravotného stavu, od fyzickej a duševnej vyspelosti, nadania dieťaťa, spôsobu prípravy na budúce povolanie a uplatnenia v spoločenskom živote. Výraznou mierou sú potreby maloletého dieťaťa bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinného, teda oboch rodičov, na ktoré súd pri rozhodovaní o výživnom tiež prihliadol. Povinnosťou oboch rodičov, bez ohľadu na to, či s deťmi žijú v spoločnej domácnosti alebo nie, je venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy svojich detí a podieľať sa tak na všestrannom vývoji svojich detí, ktoré nie sú schopné ešte samé sa živiť a ktoré sú z tohto dôvodu odkázané v plnej miere na svojich rodičov.

22. Podľa súdnej praxe výživné má predstavovať približne 20% až 30% z dosahovaného príjmu výživou povinnej osoby a táto suma má byť rozdelená medzi osoby výživou oprávnené. Určená výška výživného 180,- Eur, vzhľadom na vykazované príjmy otca nepochybne spadá do vyššie uvedeného percentuálneho rozmedzia, pričom súd vychádzal z priemerných čistých príjmov otca za posledné mesiace (za obdobie január - máj 2017 spolu 2.660,77 Eur, za júl a august spolu 1.273,52 Eur a za september cca 1.013,- Eur, t.j. za 8 mesiacov spolu 4.947,29 Eur / 8 = cca 618,- Eur čistý príjem za mesiac, z čoho 180,- Eur činí cca 29%). Súd má za to, že takto určeným výživným je zachované aj právo maloletej podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

23. Matka nie je zamestnaná, o dieťa sa osobne stará. Súd prihliadal i na to, že matka je ten z rodičov, ktorý sa osobne stará o maloletú, čím sa tiež podieľa na jej výžive. Čo sa týka výdavkov obidvoch rodičov, súd poznamenáva, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, a preto pri rozhodovaní o výživnom neboli pre rozhodnutie súdu rozhodujúcimi, pričom však súd ani nezistil u rodičov na základe ich predložených výkazov také zvýšené pravidelné výdavky (t.j. nie jednorazový výdavok - napr. operácia očí u otca), ktoré by bolo potrebné považovať z dlhodobého hľadiska za mimoriadne finančne zaťažujúce.

24. Súd má za to, že určeným výživným spolu s rodinnými prídavkami budú uspokojené odôvodnené potreby maloletej primerané jej veku, zdravotnému stavu a špecifickým potrebám, pričom na druhej strane platenie určeného výživného ani za situácie hradenia otcom preukázaných opodstatnených výdavkov spojených s bývaním a pod., vzhľadom na jeho zárobkové pomery, ako aj možnosti a schopnosti otca, neohrozí jeho vlastnú výživu. Treba mať tiež na zreteli, že matka svoju vyživovaciu

povinnosť k dieťaťu čiastočne vyvažuje i svojou osobnou starostlivosťou o ňu a tiež skutočnosť, že výživa maloletej je sčasti krytá i prídavkom na dieťa, preto je súd toho názoru, že súdom určené výživné tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku v plnom rozsahu zohľadňuje všetky právne významné kritériá pre posúdenie dôvodnosti výšky určenej vyživovacej povinnosti. Matka si pritom svoju vyživovaciu povinnosť plní aj tým, že pokrytie nákladov maloletej zabezpečuje aj s finančnou pomocou jej rodinných príslušníkov.

25. Vyživovacia povinnosť rodičov má prednosť pred inými výdavkami, a povinný rodič musí plniť výživné aj na vlastný úkor. Ako už bolo uvedené, výživné pre dieťa slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv a pod.), ale aj ďalších potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové potreby, rekreačné potreby, tvorba úspor a pod.). Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru v danom čase, a z týchto súd pri stanovovaní výšky výživného aj vychádzal. Otcovi súd dáva do pozornosti, že vyživovacia povinnosť rodičov voči ich maloletým deťom je ich prvoradá povinnosť, ktorú sú povinní si plniť, a to hoc i na svoj vlastný úkor. Čo sa týka stanoviska otca, že by plnil výživné naturálne, súd v tejto súvislosti poukazuje na platnú právnu úpravu, kde sa výživné stanovuje finančne k rukám rodiča, ktorý starostlivosť realizuje, a ten rodič potom s prostriedkami nakladá v prospech dieťaťa. To samozrejme nebráni tomu, aby otec plnil nad rámec, avšak nie namiesto v peniazoch stanoveného výživného aj naturálne.

26. Vzhľadom na vyššie uvedené súd teda nevyhovel matke ohľadne výživného v plnom rozsahu, a to aj vzhľadom na skutočnosť, že v danom prípade sa jedná o konanie, ktoré možno začať (a v skutočnosti i začalo) i bez návrhu a súd nie je viazaný návrhmi matky (ani ostatnými návrhmi otca), ani požiadavkou na úpravu výkonu starostlivosti o maloleté deti, ale ani požiadavkou konkrétneho výživného.

27. V zmysle cit. ustanovení zákona o rodine právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. V danom prípade bolo preukázané, že matka má maloletú vo výlučnej osobnej starostlivosti na základe predbežného opatrenia. Konanie vo veci samej bolo následne začaté ex offo uznesením z 29.02.2012. Súd preto s poukazom na citované zákonné ustanovenia mal za to, že je dôvodné rozhodnúť o určení vyživovacej povinnosti otca k maloletej za obdobie od vykonateľnosti cit. predbežného opatrenia Okresného súdu Galanta (t.j. od 12.12.2011), ktoré bezprostredne predchádzalo a na poklade ktorého bolo vydané uznesenie ex offo o začatí konania vo veci samej. Odvolací súd sa už s týmto záverom súdu o určení výživného počnúc dňom 12.12.2011 stotožnil v jeho zrušujúcom uznesení. Vzhľadom na uvedené teda súd rozhodol o povinnosti otca prispievať na výživu maloletej počnúc od 12.12.2011, a to za jednotlivé obdobia a v sumách, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Súd pritom, vychádzajúc z vysloveného právneho názoru odvolacieho súdu, výšku výživného adekvátne odstupňoval, vyhodnotiac pri každej zmene výšky výživného práve tie zmeny, ktoré mali za následok potrebu zvýšenia výživného. Súd prihliadal v príslušných obdobiach počnúc od 12.12.2011 na dosahované príjmy otca, resp. na jeho schopnosti a možnosti dosahovať (vyšší) príjem, ako aj na výdavky a opodstatnené potreby maloletého dieťaťa, tak ako boli v priebehu konania zistené. Príjmy, ktoré otec dosahoval v jednotlivých obdobiach, mu umožňovali prispievať na výživu maloletej sumami ako určil súd, pričom súd považoval sumu 100,- Eur od 12.12.2011 za primeranú zárobkovým pomerom otca, resp. jeho schopnostiam a možnostiam, ako i odôvodneným životným potrebám maloletého dieťaťa vo veku 3-6, čo bolo určené aj predbežným opatrením súdu z mája 2014. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že od 12.12.2011 otec na výživu maloletej finančne neprispel, s výnimkou predbežného výživného (po 100,- Eur mesačne), ktoré platí dodnes na základe predbežného opatrenia z mája 2014. Návrh otca na doplnenie dokazovania jeho neskorším čestným prehlásením o opaku súd ešte pred rozsudkom z 24.06.2016 zamietol ako nedôvodný a nespôsobilý skutočne preukázať plnenie vyživovacej povinnosti v uvedenom období. V danej súvislosti súd prihliadal aj na to, že v čase vykonateľnosti prvého predbežného opatrenia mala maloletá tri roky a 4 mesiace, pričom v priebehu konania vyrástla a začala navštevovať predškolské zariadenia a od septembra 2014 i školské zariadenia a t.č. už má deväť rokov, a teda jej odôvodnené potreby za celý čas pochopiteľne a objektívne primerane narastali. Práve tento objektívny vývoj životných nákladov maloletej odôvodňoval zvýšenie výživného - zo 100,- Eur na 130,- Eur od 01.09.2014, keď nástup maloletej do školského zariadenia od začiatku septembra 2014 predstavuje objektívny dôvod podstatnej zmeny pomerov maloletej, ktorá automaticky má za následok aj zvýšenie jej životných

nákladov a výdavkov spojených s navštevovaním školy (navyššie špeciálnej triedy), nevyhnutne sa prejavujúcich v jej zvýšených životných potrebách v porovnaní s potrebami, ktoré u nej boli pred týmto obdobím.

Ako v poradí druhý dátum odôvodňujúci zvýšenie výživného bol súdom určený dátum 01.04.2016 so zvýšením výživného zo sumy 130,- Eur na 180,- Eur, pretože otec práve ku koncu marca (22.03.2016) ukončil svoju podnikateľskú činnosť vykonávanú na živnosť, z ktorej za predošlé obdobie vykazoval nepomerne nižší príjem (v období od 04/2015 do 03/2016 mal otec ako SZČO príjem 102,80 Eur mesačne podľa daňového priznania za rok 2015), než aký by mohol podľa svojich schopností a možností dosahovať (a predtým ako zamestnanec aj dosahoval), pričom súd do tohto dátumu preto nevyhnutne vychádza aj zo subjektívnych schopností a možností otca v súvislosti s tým, či sa tak otec ako povinný bez vážneho dôvodu nevzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, resp. majetkového prospechu. Toto obdobie sa skončilo práve koncom marca 2016 (z dôvodu prehľadnosti súd určil ako rozhodujúci dátum - 01.04.2016), keď otec sa po tomto období stal nezamestnaným, poberal fixné dávky v nezamestnanosti a po určitom čase začal mať pravidelný príjem z dohôd o vykonaní práce a z pracovného pomeru ako zamestnanec, u ktorého je možné objektívne zistiť jeho príjmy. Ide teda jednak o subjektívnu zmenu na strane povinného, ktorá nepochybne ovplyvnila okolnosti posudzovania jeho majetkových pomerov, a jednak aj o objektívnu zmenu, keďže od tohto dátumu dochádza zároveň k výraznému zvýšeniu príjmov otca, ktoré už sú otcom riadne vykazované, a ktoré objektívne odôvodňujú zvýšenie aj ním plateného výživného na jeho maloletú dcéru, u ktorej sa už medzitým takisto, postupne s jej pribúdajúcim vekom, zvýšili aj životné náklady. Otec od apríla (resp. už od 22.03.2016) poberal mesačné dávky v nezamestnanosti 550,- Eur, pričom ako to už súd v rozsudku z 24.06.2016 uviedol, aj keď bol otec v tomto období nezamestnaný (kedy výška výživného mierne aj prekračovala 30% z jeho príjmu dosahovaného len z podpory v nezamestnanosti), u otca bol vysoký predpoklad, že je v jeho schopnostiach a možnostiach opätovne si nájsť prácu, kde bude dosahovať príjem podobný tomu, ktorý v predchádzajúcich zamestnaniach, na pozíciách ktoré zastával, dosahoval. Otec bol prevažne zamestnaný v Bratislavskom a Trnavskom kraji, kde je nezamestnanosť v porovnaní so zvyškom Slovenska relatívne nízka, a trh práce je dostatočne nasýtený rôznymi pracovnými ponukami. Otec sa napokon aj uplatnil na trhu práce a od novembra 2016 má pravidelný príjem. Čo sa týka obdobia do nástupu otca do práce (najmä mesiacov november - december 2016, keď otec poberal len dávku v hmotnej núdzi 2 x 61,60 Eur), súd poukazuje na vyjadrenie právnej zástupkyne otca pred vynesením rozsudku z 24.06.2016 v čase rekonvalescencie otca po operácii očí, podľa ktorého v tom čase otca naplno zamestnávalo toto súdne konanie, pričom aj to bolo dôvodom, prečo si vtedy nehľadal prácu, čo však nemôže byť z hľadiska povinnosti plniť jeho vyživovaciu povinnosť akceptovateľné. Taktiež nebol u neho zistený taký zdravotný stav, ktorý by mu dlhodobo nedovoľoval vykonávať prácu aspoň v obmedzenom rozsahu.

28. Výživné bolo teda určené od 12.12.2011 a to tak, že otec maloletej je povinný platiť výživné na maloletú mesačne v sume 100,- Eur počnúc od 12.12.2011 do 31.08.2014, mesačne v sume 130,- Eur počnúc od 01.09.2014 do 31.03.2016 a mesačne v sume 180,- Eur počnúc od 01.04.2016, vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletej. Bolo teda potrebné ustáliť výšku tzv. zročného výživného. Dlh na zročnom výživnom za obdobie od 12.12.2011 do 27.10.2017 predstavuje sumu 4.675,24 Eur. Sumu zročného výživného súd ustálil nasledovne: rok 2011: 20 dní po 3,22 Eur/deň = 64,40 Eur; rok 2012: 12 mesiacov po 100,- Eur = 1.200,- Eur; rok 2013: 12 mesiacov po 100,- Eur = 1.200,- Eur; rok 2014: január až apríl - 4 x 100,- Eur = 400,- Eur, 01.05.2014-22.05.2014 = 22 dní po 3,22 Eur/deň = 70,84 Eur, 23.05.2014 (od vykonateľnosti predbežného opatrenia) - 31.05.2014 = 9 dní x 0, jún až august - 3 x 0; september - december 2014 - 4 x 30,- Eur = 120,- Eur; rok 2015: 12 mesiacov po 30,- Eur = 360,- Eur; rok 2016: 3 mesiace po 30,- Eur = 90,- Eur; apríl-jún 2016 3 x 80 = 240,- Eur; júl - november 2016 5 x 10 = 50,- Eur, december 2016 - 80,- Eur, rok 2017: 10 x 80 = 800,- Eur, taktó spolu: 4.675,24 Eur. Súd zohľadnil platby otca na výživné počnúc od mája 2014 (tu zarátal aj platbu za august 2014, ktorú matka neeviduje) až doteraz a jeho platby od júla do novembra 2016 vo výške 170,- Eur.

29. Čo sa týka úhrad nákladov vykonaných otcom v roku 2013 3 x po 100,- Eur, spojených s návštevou predškolského zariadenia, ktoré v tom čase maloletá navštevovala, súd túto sumu zohľadnil pri určení celkového výživného za uplynulé roky (zročné výživné bolo ustálené k 01.04.2016 v rozsahu menšom o 113,67 Eur ako v rozsudku z 24.06.2016), pričom súd v danej súvislosti taktiež zohľadnil skutočnosti, že matka maloletej eviduje dlžnú platbu za výživné vo výške 100,- Eur k 15.08.2014 (hoci pri výpočte zročného výživného bola táto suma započítaná) a taktiež aj dlh na výživnom

za posledné obdobie, kedy bola suma výživného na účte znižovaná vždy o poplatky banky 3,- Eur na mesiac z dôvodu zablokovania bankovej karty matky otcom, v dôsledku čoho bola matka nútená vyberať z účtu peniaze za poplatok, a tak sa maloletá nedostávala k plnej sume výživného. Pri určení celkovej výšky ročného výživného do 27.10.2017 tak súd zohľadnil súhrn všetkých uvedených skutočností bez potreby osobitne pripočítat', resp. odrátať uvedené čiastky z výslednej sumy ročného výživného.

30. Postupujúc v intenciách ust. § 232 ods. 3 C.s.p. povolil súd otcovi maloletej zaplatiť tento dlh v mesačných splátkach po 100,- Eur spolu s bežným výživným k rukám matky maloletej, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku tak, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

31. Súd zároveň zmenil rozsudok Okresného súdu Piešťany sp. zn. 8C/42/2010 zo dňa 25.11.2010 v časti vyživovacej povinnosti, ako doposiaľ jediné meritórne súdne rozhodnutie týkajúce sa úpravy práv a povinností rodičov v tejto časti k ich maloletému dieťaťu.

32. Súd návrh otca na uloženie povinnosti matke informovať ho o mieste bydliska maloletej aj opätovne zamietol.

33. Súd už vo svojom rozsudku z 24.06.2016 uviedol, že práve táto otázka rezonovala výrazne priebehom takmer celého konania, keď sa otec dožadoval oznámenia bydliska dieťaťa, najskôr opodstatnene dôvodiac, že keď nepozná bydlisko dieťaťa, nevie, kde si má v čase styku prevziať maloletú. V tomto smere potom Krajský súd v Trnave predbežným opatrením z 22.02.2016 modifikoval miesto prevzatia, keď ako miesto prevzatia určil miesto hláseného pobytu dieťaťa (kde však dieťa v skutočnosti nebýva). Otec však na svojej požiadavke naďalej zotrval argumentujúc jeho právom na informácie o dieťati. V tejto otázke bol súd viazaný vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu, a teda tým, že za stavu, keď v danom prípade dosiaľ nebolo vo vzťahu k otcovi použitý ani jeden zo zásahov do jeho rodičovských práv a povinností, tzn. otec je rodičom bez zásahu do jeho rodičovských práv a povinností, nie je dostatočným dôvodom na zamietnutie návrhu otca na uloženie povinnosti matke informovať otca o trvalom pobyte dieťaťa samotná skutočnosť, že rodičia sa nevedia dohodnúť na podstatných veciach a že otec je hodnotený súdom ako konfliktný typ, t.j. snaha takto sa vyhnúť nepríjemným situáciám s otcom, pretože sa týmto spôsobom do určitej miery obmedzujú rodičovské práva otca, a to bez toho, že by takéto rozhodnutie bolo dostatočne odôvodnené len uvedenými skutočnosťami.

34. Podľa článku 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa (oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 104/1991 Zb. štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni.

35. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

36. Súd túto otázku zvažoval veľmi citlivo a zo všetkých aspektov, keďže vzhľadom na obsah spisu a vykonaného dokazovania mal súd za preukázané opakované vyhrotené konfliktné situácie nielen pri styku, na pôde školy a ordinácie lekárky maloletej, ale aj na predošlých bydliskách matky a maloletej, a to napr. na bydlisku R. R. X, R., kde matka dňa 26.06.2010 vykonala oznámenie týkajúce sa priestupku proti občianskemu spolunažívaniu (potvrdenie na č.l. 1821), alebo na bydlisku v F., Rakúska republika, kde podľa popisu vyšetrovaného skutku v odpovedi na lustráciu v registri priestupkov č.l. 1810 mal

otec (okrem iného) neustále vyhľadávať osobnú blízkosť oznamovateľky priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ako aj ich spoločnej dcéry W. Y. na adrese ich bydliska v F. G. D. D. a vyvolávať neustále pred očami jej susedov konflikty a zvoniť na zvonček pre jej domom. Z výpovede matky vyplýva, že pokiaľ v minulosti otec poznal adresu dieťaťa, túto adresu neustále vyhľadával aj mimo povoleného styku, nevhodne tam kontaktoval matku a dieťa, čím vyvolával napätie a konfliktné situácie v sociálnom prostredí dieťaťa a správal sa nátlakovo a neobjektívne. Aj keď otec a matka uvedené situácie, podľa obsahu ich výpovedí, vnímajú úplne rozdielne, súd v danej súvislosti prihliadal na vyjadrený názor a pocity dieťaťa v súvislosti s predmetnými situáciami s tým, že záujem dieťaťa je pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí prvoradým hľadiskom, pričom v najširšom zmysle slova záujem dieťaťa znamená zabezpečenie jeho priaznivého, všestranného a ničím nerušeného psychického, fyzického a sociálneho vývinu. Na základe uvedeného tak súd dospel k záveru, že tu proti sebe stoja jednak právo otca na úplné informácie o svojom dieťati a na druhej strane právo maloletej na ochranu jej súkromia, pokojný, ničím a nikým nerušený život. Matka požiadala kolízneho opatrovníka o utajenie adresy jej bydliska, čo kolízny opatrovník akceptoval, šetrenie vykonal a podal súdu správu bez uvedenia bydliska matky (a teda aj dieťaťa). Pri citlivom posudzovaní a rozhodovaní o tomto návrhu otca, zvažujúc jeho argumentáciu, argumentáciu matky a vychádzajúc z vykonaného dokazovania, predovšetkým z vyjadreného názoru maloletej, súd dospel opätovne k záveru, že za súčasnej situácie by nebolo žiadúce oznamovať otcovi miesto bydliska dieťaťa.

37. Hlavným dôvodom opätovného zamietnutia návrhu otca je pritom tá skutočnosť, že medzičasom došlo k výraznému zhoršeniu situácie vo vzťahoch medzi otcom a maloletou, keď podľa vykonaného doplneného dokazovania maloletá v súčasnosti úplne odmieta kontakt s otcom. Z úradného záznamu ÚPSVaR DS na č.l. 1791 je zrejmé, že kolízna opatrovníčka dňa 14.09.2017 vykonala pohovor s maloletou W., a teda takýmto spôsobom bol zisťovaný jej názor podľa § 38 C.m.p. prostredníctvom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately aj ohľadom toho, ako by vnímala to, keby otec poznal ich bydlisko. Maloletá pri pohovore uviedla, že sa s tatinom stretávať nechce a želala by si, aby nebol. Nechce chodiť do Auparku, mamička ju tam bráva. Ona potom nechce vystúpiť z auta. Tatino vždy kričí, naposledy boli tam aj policajti. Na otázku, či by sa s otcom stretávala niekde inde než v Auparku maloletá uviedla, že ona už povedala, že sa s ním stretnúť nechce. Na otázku, či by pre ňu bolo lepšie, keby chodil pre ňu otec domov a nemusela by ona chodiť do Auparku po chvíľke ticha uviedla, že tatino by kričal na maminku a ona to nechce. Na základe tohto vyjadrenia maloletej mal súd za to, že z hľadísk uvedených v čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine by nebolo v jej záujme, vzhľadom na súčasný postoj maloletej k otcovi, keby bola oznámením adresy jej bydliska vystavovaná prípadným konfliktným situáciám s otcom aj priamo vo svojom bydlisku a v domácom prostredí, čo by nepochybne negatívne ovplyvňovalo jej ďalší psychický vývin a mohlo by ešte viac skomplikovať jej vzťah s otcom.

38. Kolízna opatrovníčka v priebehu konania uviedla, že z celého sporu medzi rodičmi maloletej nepriaznivo vychádza práve maloletá, ktorá sa sama vyjadrila, že nechce, aby otec vedel ich adresu, a to z jedného jediného dôvodu, aby nekričal na matku. Poukázala na Dohovor o právach dieťaťa, podľa ktorého sa má zabezpečiť, aby rodičia, resp. zákonní zástupcovia mali prvoradú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Právom dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov je udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmom dieťaťa. V zmysle článku 12 Dohovoru o právach dieťaťa, každému dieťaťu, ktoré je schopné formulovať vlastné názory, sa má zabezpečiť právo slobodne vyjadrovať o všetkých záležitostiach, ktoré sa ho týkajú. Ústava SR upravuje právo na život a jeho ochranu, právo na zabezpečenie telesnej integrity pred fyz. útokmi i zabezpečenie nedotknuteľnosti osoby pred psychickým nátlakom a právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, ktoré patria medzi základné ľudské práva, ktorých porušenie môže mať aj formu násilia. Na ochranu práv a právom chránených záujmov dieťaťa sa SR stala zmluvnou stranou viacerých dohovorov v oblasti medzinárodnoprávnej ochrany detí, podľa ktorých je zaručené právo každému dieťaťu na ochranu pred akýmkoľvek telesným alebo duševným násilím alebo ponižovaním. Kolízna opatrovníčka bola toho názoru, že je síce neobvyklé, aby rodičia nevedeli bydlisko alebo adresu dieťaťa, avšak na základe toho, čo maloletá uviedla pri pohovore, t.j. že sa bojí toho, aby otec znovu kričal na matku, čo bola jej reakcia na otázku, či by jej vadilo, keby otec poznal ich adresu, momentálne navrhuje, aby súd neurčil matke povinnosť informovať otca o bydlisku maloletej.

39. Po vrátení veci odvolacím súdom bol tiež matkou predložený Dodatok k znaleckému posudku č. 8/2017 zo dňa 10. apríla 2017 vypracovaný znalcom v odbore psychológia, odvetvie: klinická psychológia detí, PhDr. Františkom Valúchom. U otca boli znalcom zistené a konštatované také prejavy

správania, ktoré podľa znalca môžu mať signifikantne negatívne vplyvy na zdravý psychický vývin maloletej. Predmetný dodatok k znaleckému posudku obsahuje doložku podľa § 209 ods. 2 CSP, podľa ktorého sa v takom prípade postupuje pri vykonávaní tohto dôkazu - súkromného znaleckého posudku, akoby išlo o znalecký posudok súdom ustanoveného znalca. Pokiaľ otec namietal zákonnosť vyhotovenia posudku na základe nahrávok, súd v danej súvislosti uvádza, že pre rozhodnutie súdu o predmetnom návrhu otca bolo postačujúce to, čo vyplýva zo samotného cieleného rozhovoru psychológa s maloletou dňa 12.09.2017 (na ktorý nemôže mať vplyv ani námietka otca), pričom z tohto rozhovoru (č.l. 1752) vyplývajú skutočnosti takmer podobné tým, ktoré boli zistené aj kolíznou opatrovníčkou, t.j. že maloletá sa už nechce stretávať s otcom a praje si, aby už nikdy nemusela byť s ním. Keby sa musela s tatinom stretávať, ona by sa hnevala, plakala a bála by sa ho.

40. Za týchto zmenených okolností súd pri svojom rozhodnutí prihliadal na najlepší záujem maloletého, pri posudzovaní ktorého zohľadňoval predovšetkým kritériá ako sú bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou a názor dieťaťa, pričom súd na základe zisteného stavu vzťahov medzi otcom a maloletou tak dospel k záveru, že aj keď otcovi neboli obmedzené jeho rodičovské práva, v súčasnosti je nutné jeho návrh zamietnuť a uprednostniť tým ochranu dieťaťa pred negatívnymi vplyvmi spojenými s prípadným nevhodným kontaktovaním maloletej otcom na adrese jej bydliska, t.j. v domácom prostredí, čo vychádzajúc z jej súčasného psychického stavu, ktorý vyplýva z obsahu spisu, by nepochybne negatívne vplývalo na jej ďalší psychický vývin. Z týchto dôvodov súd návrh otca zamietol.

41. Záverom súd poznamenáva, že všetky ostatné návrhy na doplnenie dokazovania, najmä na ostatnom pojednávaní predostreté otcom, ako aj matkou, súd na tomto pojednávaní už nepripustil, pretože ich vykonanie už nepovažoval za potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností pre rozhodnutie v zostávajúcej časti konania a mal za to, že by v konečnom dôsledku len spôsobili predĺžovanie konania a spôsobili by len oddialenie meritórneho rozhodnutia vo veci. Súd má za to, že v danej veci bol skutkový stav veci dostatočne zistený. Súd vychádzal pri rozhodovaní zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním, vypočutím účastníkov konania, listinnými dokladmi založenými v spise, pričom prihliadol i na ďalší obsah spisového materiálu. Ďalšie argumenty účastníkov konania pritom súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu zachádzajúcu podrobne do nadbytočných detailov, nespôsobilú ovplyvniť meritórne rozhodnutie preto súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou. Záverom súd konštatuje, že ostatnými tvrdeniami, či už matky alebo otca sa nezaoberal, pretože v prejednávanej veci boli právne irelevantné.

42. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 52 C.m.p. podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Súd zároveň podľa § 57 C.m.p. rozhodol o trovách štátu, a to o znalečnom (za znalecký posudok a za účasť znalca na pojednávaní), ktoré bolo počas konania vyplatené znalcovi zo štátnych prostriedkov v celkovej výške 796,16 Eur, z čoho bola odrátaná suma 300,- Eur, a to preddavky, ktoré sa od účastníkov vymáhajú. V konaní o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom nemôžeme hovoriť o úspechu, či neúspechu niektorej zo strán konania. Ide však o konanie, ktoré je najmä v záujme maloletých detí a teda bolo potrebné preskúmať všetky skutočnosti, z ktorých by súd mohol spravodlivo a odborne rozhodnúť o jednotlivých otázkach úpravy. Z daného dôvodu sú tieto trovy povinní zaplatiť spoločne obaja rodičia t.j. navrhovateľ aj jeho manželka rovnakým dielom, t.j. 248,08 Eur.

43. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie odporca - otec maloletej. Namietal, že súd prvej inštancie - nevykonan návrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností.
- súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm.

e), f) a h) CSP). Navrhol preto rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť, prípadne vrátiť na ďalšie konanie súdu prvej inštancie

Namieta predovšetkým správnosť rozhodnutia v časti určenia výživného, zročného výživného s odôvodnením, že sa súd nezameral a neskúmal príjem matky za rozhodné obdobie rokov 2011 - 2016. Matka nepredložila žiadne daňové priznanie. Tvrdila, že jej jediný príjem sú rodinné prídavky a výživné. Vlastný príjem zamĺčala. Predtým však uvádzala príjem vo výške 300,- až 400,- Eur ako príjmy z vedenia účtovníctva a evidencie skladových zásob v rodinnej firme a z investičnej činnosti. Okrem toho mala poberať príjmy aj z opatrovania detí. Poukázal na znenie § 63 ods. 1 Zákona o rodine s tým, že na rozdiel od matky doložil a zdokladoval všetky svoje príjmy, všetky daňové priznania, potvrdenie o poberaní podpory v nezamestnanosti a dávky v hmotnej núdzi. Pri výpočte výšky výživného pre otca súd nebral do úvahy fakt, že otec bol z vážnych zdravotných dôvodov nezamestnaný v období od 22.03.2016 do 15.11.2016. Jediným príjmom otca v tomto období bola podpora v nezamestnanosti a dávka v hmotnej núdzi v celkovej priemernej sume 354,70 Eur. Z tohto dôvodu výrok súdu v časti výživného, že otec maloletej je povinný platiť výživné od 01.04.2016 vo výške 180,- Eur vôbec nevychádza z aktuálneho stavu, ale z prania matky a jej právneho zástupcu. Vzhľadom na vek a potreby dieťaťa, ako aj príjem otca navrhuje stanoviť mesačné výživné v sume maximálne 100,- Eur mesačne s tým, že má záujem spolupodieľať sa na neočakávaných, nepravidelných výdavkoch dcéry, preferuje formu nákupov potrieb pre dieťa, nakoľko takto je istota, že sa tieto dostanú vždy adresne pre dieťa. Pre ilustráciu tiež uviedol, že matka dostáva výživné na staršieho 14-ročného syna G. E. vo výške 80,- Eur mesačne, pričom sama uviedla, že tento má vyššie výdavky, pretože navštevuje súkromnú školu v Rakúsku. Takisto zdôraznil, že od januára 2012 do mája 2014 prispieval matke prevažne v naturálnej forme. Nakupoval oblečenie, nevyhnutné potreby pre dieťa, jedlo, výlety, ale dohodu v tomto smere s matkou uzavretú nemal. Má za to, že rok 2012 (12 mesiacov), 2013 (9 mesiacov), rok 2014 (4 mesiace) až doteraz otec platil 100,- Eur v rámci predbežného opatrenia, teda celkovo 25 mesiacov. Rozhodujúce obdobie pre stanovenie spätného výživného je za posledné 3 roky, za ktoré môže matka žiadať o spätné výživné. Jedná sa teda len o obdobie od júna 2013 do mája 2014. Aj v zmysle zákona takéto konania majú trvať maximálne 6 mesiacov. To, že v konaní nastali prietahy zo strany súdu zhodnotil vo svojom náleze aj Ústavný súd SR sp. zn. III.ÚS 75/2017-36, ktorý rozsudok predložil. Navrhol potom stanoviť mesačné výživné v sume maximálne 100,- Eur mesačne. Poukázal na to, že pred nariadením predbežného opatrenia bola striedavá starostlivosť, v rámci ktorej otec dieťaťu platil bez prispievania matky súkromnú škôlku a prenájom bytu 500,- Eur mesačne. Matka svojím konaním spôsobovala úmyselné prietahy v konaní a bez ospravedlnenia sa nedostavila na pojednávanie a to viacnásobne. Tiež žiadala, aby Okresný súd Galanta odstúpil rozpracovaný spis na Okresný súd Dunajská Streda, pričom už v čase, keď žiadala o odstúpenie spisu vedela, že jej pobyt v okrese Dunajská Streda je len krátkodobý na niekoľko mesiacov. Konanie matky bolo od začiatku špekulatívne. Úmyselne v konaní vyťahovala skutočnosti, ktoré sa nezakladali na pravde. Takéto dokazovanie nemalo byť počas konania pripustené.

Čo sa týka výroku rozsudku o zamietnutí návrhu na uloženie povinnosti matke informovať otca, kde je bydlisko dieťaťa, považuje za mylné rozhodnutie súdu. Otec má právo poznať, kde jeho dieťa býva a nie je žiaden dôvod, prečo by túto informáciu mal mať zatatenú. Otec má mať právo na informácie, má za to, že ani samotný súd nepozná, kde vlastne maloleté dieťa býva a z toho dôvodu nerozumie, ako vôbec v takomto prípade mohol konať. Je ale jednoznačne v záujme dieťaťa, aby aj otec poznal bydlisko dieťaťa. V rozsudku sa súd odvoláva na skutočnosť, že maloletá nechce, aby otec poznal bydlisko dieťaťa. Tento názor však si súd osvojil zo správy kolíznej opatrovníčky. Táto však bola úplne nesprávne interpretovaná, pretože stretnutie na ÚPSVaR sa uskutočnilo, keď bola maloletá unavená. Sama uviedla, že nechce, aby otec kričal na mamičku. Ako však mohlo byť toto interpretované, že maloletá si neželá, aby otec poznal jej bydlisko, nie je známe.

Matka je fluktuantka, neustále mení miesto bydliska. Okrem toho sa dopustila v roku 2014 aj medzinárodného rodičovského únosu dieťaťa a Okresným súdom Dunajská Streda bolo vydané predbežné opatrenie sp. zn. 5P/9/2014, ktorým súd prikázal matke oznámiť miesto bydliska. Matka je konfliktná, má komunikačné problémy aj s otcom jej staršieho maloletého syna R. E., ktorý tiež nepozná miesto bydliska svojho syna. Určite nie je v záujme dieťaťa, aby bydlisko, kde maloletá býva, pozná len sama matka. Keď už otec, ani súd nepozná podmienky, v ktorých dieťa žije, je nevyhnutné, aby bolo vykonané šetrenie na mieste samom, tzn. v domácnosti, kde maloletá býva. Žiada preto, aby odvolací súd po prehodnotení bežného výživného, ako aj zročného výživného prihliadol na vek, zdravotný stav dieťaťa, možnosti a schopnosti otca, na skutočnosť, že otec platí výživné v zmysle nariadeného predbežného opatrenia a na to, že pred nariadením predbežného opatrenia si plnil vyživovaciu povinnosť v naturálnej forme. Aktuálne takto nemôže robiť, nemôže jej kupovať darčeky, nemôže sa nijako podieľať na výchove a výžive maloletej, iba jej posielat' peniaze k rukám matky, kde však nemá žiadnu istotu, že

budú použité pre maloletú. Matka bráni stretávaniu otca s maloletou, takže otec maloletú vôbec nevidí. Naposledy sa s maloletou stretol v auguste 2017.

44. K doručenému odvolaniu sa vyjadrila matka prostredníctvom svojho advokáta. Uviedla, že súd správne stanovil počiatok vyživovacej povinnosti otca, keďže z vykonaného dokazovania bolo evidentné, kedy bolo dieťa zverené do starostlivosti matky predbežným opatrením a odkedy má otec vyživovaciu povinnosť, ktorú neplnil. Súd v čase predbežného zverenia dieťaťa otcovi nestanovil vyživovaciu povinnosť a otec neplatil. Právne sú bezdôvodné tvrdenia otca, že v predošlom období počas striedavej starostlivosti prakticky živil dieťa, keď bolo u neho. Ide o predošlé obdobie, ktoré tento súd nerieši. Výživné začal platiť až na základe predbežného opatrenia súdu, ktorým ho súd zaviazal na túto povinnosť. Je teda zrejmé, že existovalo jasne časovo stanovené obdobie, počas priebehu konania o úprave práv a povinností, počas ktorého otec neplnil vôbec vyživovaciu povinnosť. Preto súd správne pokryl toto obdobie vyživovacou povinnosťou. Nejedná sa pritom o výnimočný inštitút stanovenia výživného späť nad 3 roky, ale o stanovenie výživného v období súdneho konania. Pri prísnom posúdení by trestné orgány mohli otca trestne stíhať pre neplnenie vyživovacej povinnosti na maloletú. Ospravedlnením nie je skutočnosť, že výživné nebolo dlhší čas stanovené súdom. Vyživovacia povinnosť vzniká zo zákona a nie až rozhodnutím súdu. Súd správne stanovil aj stupňovanie sumy výživného, čo je v súlade s narastajúcim vekom dieťaťa a so zvyšovaním jeho potrieb. V tejto súvislosti poukázala na predchádzajúce rozhodnutie okresného súdu aj na zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu. Odvolateľ napáda nedostatočne zistené príjmy na strane matky. Výživné sa stanovuje predovšetkým na základe príjmu otca v rozhodnom období. Príjem otca bol veľmi podrobne súdom zisťovaný a to nielen od jednotlivých zamestnávateľov, ale aj z úradu práce aj zo sociálnej poisťovne. Súd dostatočne zisťoval aj sociálnoekonomickú situáciu matky. Súd mal teda dostatok objektívnych podkladov pre stanovenie výživného. Súd zisťoval aj náklady matky. Matka predložila tieto požadované náklady, dokladovala aj zdravotné osobitosti dcéry. Náklady matky sú primerané, nevymykajú sa priemeru. Matka vyvažuje svoju vyživovaciu povinnosť zvýšenou osobnou starostlivosťou, ktorú dieťa vyžaduje. Súd má aj pracovné aj ľudské skúsenosti na posúdenie životných nákladov. So stanovením výživného sa stotožnil kolízny opatrovník, ktorý má takisto skúsenosti so životnými nákladmi a primeranosťou výživného. Výživné nebolo v žiadnom prípade stanovené nezvyčajne vysoko.

Čo sa týka zamietnutia návrhu otca na oznámenie bydliska dieťaťa, v tejto časti je rozhodnutie správne. Matka svoje stanovisko súdu zdôvodnila. Aj kolízny opatrovník, ktorý zo zákona háji práva maloletej, sa pridal k matkinmu stanovisku. Kolízny opatrovník pozná situáciu, pozná správanie sa otca a pohovorom zistil aj stanovisko maloletej. Stanovisko maloletej sa berie do úvahy v zmysle zákona. Otec je konfliktný a v mieste bydliska dieťaťa napáda pred dieťaťom matku, opakovane zasahovala polícia. Otec tým narušoval sociálne začlenenie matky s dieťaťom v domovej komunite. Súd veľmi citlivo a správne prevzal argumenty matky podporené kolíznym opatrovníkom. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

45. Obdobne sa k odvolaniu otca vyjadrila aj matka a podrobnejšie uviedla dôvody, na ktoré poukazovala už v priebehu konania. Má za to, že otec svojimi skutkami ohrozoval, ponižoval a verejne vystavoval dieťa vysokým stresovým a psychickým záťažovým situáciám nielen v bydlisku, ale aj v škole, u doktorky, na polícii a na verejných miestach, kde prichádzal na styk s dieťaťom. Vzhľadom k tomu bol styk s dieťaťom minimalizovaný a momentálne pre tieto gradujúce okolnosti bol podaný návrh aj na zákaz styku otca s maloletou.

46. K vyjadreniu matky podal písomné vyjadrenie otec, v ktorom opätovne poukázal na obsah svojho odvolania. Zopakoval odvolacie dôvody predovšetkým v časti výživného. Vyslovil názor, že neoznámením miesta bydliska dieťaťa otcovi možno posudzovať ako precedens zo strany súdu prvej inštancie, ktorý vôbec nebral do úvahy predbežné opatrenie, ktoré už bolo v minulosti vydané pod sp. zn. 5P/9/2014. Opätovne poukázal na konanie pred rakúskym súdom, ktorý nariadil návrat maloletej na územie SR.

47. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - účastníkom (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d), f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok

súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

48. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie návrhom uplatnených nárokov a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil a preto sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

49. Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo rozhodovanie v konaní začatom súdom ex offo o začatí konania na základe citovaného uznesenia Okresného súdu Galante zo dňa 29.02.2012 o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej.

50. Vzhľadom na predchádzajúce čiastočné potvrdenie rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 10P/42/2015-1387 zo dňa 24.06.2016 rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 24CoP/44/2016-1473 z 23.11.2016, ktorým napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky potvrdil, v napadnutej časti zastupovania a spravovania majetku rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že zastupovať a spravovať majetok maloletej budú obaja rodičia, v napadnutej časti úpravy styku otca s maloletou napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že:

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou počnúc právoplatnosťou rozsudku
- štyri realizované stretnutia každú páru sobotu od 09:00 hod. do 12:00 hod. v prítomnosti matky v priestoroch detského kútika TIME OUT v AUPARK SHOPPING CENTER BRATISLAVA, ul. Einsteinova 18, Bratislava,

následne
- ďalšie štyri realizované stretnutia každú páru sobotu od 09:00 hod. do 12:00 hod. bez prítomnosti matky v priestoroch detského kútika TIME OUT v AUPARK SHOPPING CENTER BRATISLAVA, ul. Einsteinova 18, Bratislava

a napokon

- každú sobotu od 09:00 hod. do 17:00 hod.,

s tým, že matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a pripravenú mu ju v stanovený čas odovzdať pred vstupom do detského kútika TIME OUT v AUPARK SHOPPING CENTER BRATISLAVA, ul. Einsteinova 18, Bratislava.

Matka maloletej je povinná po ukončení styku maloletú na rovnakom mieste od otca maloletej prevziať. V prípade, že sa styk v určenom čase nebude môcť z vážnych dôvodov uskutočniť, rodičia sú povinní navzájom sa o tejto skutočnosti bezodkladne informovať.

V napadnutej časti výživného a povinnosti matky informovať otca o mieste bydliska maloletej odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Odvolací súd návrh otca o nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

51. Predmetom konania zostalo rozhodnutie o výživnom a povinnosti matky informovať otca o bydlisku maloletej, o čom napadnutým rozsudkom rozhodol súd prvej inštancie znovu a otec tento rozsudok napadol vo všetkých výrokoch týkajúcich sa veci samej (tzn. okrem výrokoch o náhrade trov konania).

52. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku v napadnutých výrokoch, konania jemu predchádzajúceho, ako aj celého obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým

zisteniam, vec i správne právne posúdil, rozsudok vo všetkých jeho častiach dôsledne a riadne odôvodnil, pričom zároveň sa vyčerpávajúco vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie.

53. Podľa ustanovenia § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

54. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (ods. 1). Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (ods. 2). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť (ods. 4). Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (ods. 5).

55. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

56. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

57. Odvolací súd zotrváva na svojich názoroch vyjadrených v zrušujúcom uznesení a znovu potvrdzuje, že začiatok stanovenia vyživovacej povinnosti otca po faktickej zmene striedavej starostlivosti, v závislosti od času, odkedy je maloletá vo výlučnej osobnej starostlivosti matky je správny. V rozhodnutí súdov sa táto zmena v starostlivosti o maloletú premietla v uznesení o predbežnom opatrení Okresného súdu Galanta, na základe ktorého bola maloletá predbežne v osobnej starostlivosti matky od 12.12.2011. Výživné bolo predbežne upravené uznesením konajúceho súdu č.k. 13P/17/2014-20 zo dňa 12.05.2014, na základe ktorého bol otec povinný predbežne prispievať na výživu maloletej mesačne 100,- Eur počnúc od 23.05.2014 do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Čo sa týka odvolacej argumentácie otca, že výživné platil podľa tohto uznesenia, treba dodať, že určenie výživného predbežným opatrením bolo rozhodnutím dočasným, podľa ktorého otcovi bolo určené platiť výživné len v nevyhnutej miere a správne postupoval súd prvej inštancie, keď na základe tohto rozhodnutia zaplatené výživné odpočítal otcovi pri rezumovaní jeho nedoplatku na zročnom výživnom. Rozhodnutie je v súlade s ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine, v zmysle ktorého právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Konanie bolo začaté uznesením zo dňa 29.02.2012 a súd výživné určil od 12.12.2011, pretože pre to existovali dôvody hodné osobitného zreteľa, za ktoré súd považuje faktickú zmenu vo výkone rodičovských práv a povinností a rozhodnutie súdu o predbežnom opatrení o zmene zverenia maloletej.

58. Čo sa týka výšky výživného odvolací súd opakovane poukazuje, že z vyššie citovaných ustanovení Zákona o rodine vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Vo všeobecnosti možno za odôvodnené (opodstatnené) potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré

napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Rámec odôvodnených potrieb sa súčasne so zmenenými ekonomickými pomermi a nárastom spotreby rozširuje. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám.

59. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

60. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, z ktorého zistil, všetky potrebné skutočnosti, vyvodil správny záver o výške výživného, správne zohľadnil, že matka okrem maloletej má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k staršiemu synovi, pričom otec inú vyživovaciu povinnosť okrem mal. W. nemá. Spis obsahuje dostatok podkladov, listín a dôkazov, vrátane tých, ktorými matka preukazuje náklady svoje i náklady maloletej ako aj podkladov preukazujúcich zárobky a príjmy oboch rodičov, pričom súd tieto riadne vyhodnotil a v závislosti od zárobkových možností a schopností správne určil i výšku výživného v tom ktorom období. Nemožno totiž neprihliadnuť na to, že v danom prípade sa o výživnom rozhoduje od roku 2011, kedy mala maloletá W. 3 roky a aktuálne má 10 rokov. V priebehu 7 rokov sa jej potreby zmenili okrem pribudnutia veku aj v súvislosti s nástupom na povinnú školskú dochádzku. Okrem toho, čo je v konaní účastníkmi preukázané a súdom zistené, súd disponuje dostatočným prehľadom a má informácie o bežných potrebách maloletých detí v závislosti od ich veku, pričom ani u maloletej W. neboli preukázané žiadne mimoriadne výdavky, ktoré by súviseli s niečím výnimočným (zdravotný stav, mimoriadne zdravotné potreby, alebo podpora v nejakých mimoškolských aktivitách v súvislosti so záujmami a nadaním). Matka svoju vyživovaciu povinnosť za celý čas určenia výživného čiastočne vynahrádza svojou osobnou starostlivosťou, zabezpečením bývania a ostatných bežných, často nevyčísliteľných potrieb dieťaťa. U matky neboli zistené podmienky na postup podľa § 63 Zákona o rodine. Jej snahy o získanie príjmu popri starostlivosti o 2 maloleté deti neboli podnikaním v pravom slova zmysle, ale podľa hodnotenia súdu len snahou o doplnenie príjmu na zabezpečenie bežných životných potrieb.

Požiadavka otca, aby výživné platil vo výške len 100,- Eur za celé obdobie, a tým, aby sa mu umožnilo s maloletou navštíviť v rámci upraveného styku nákupné centrá, jednak za využitím voľného času, ale aj nákupu darčiekov a potrieb i keď je z hľadiska snahy otca o zblíženie sa s maloletou pochopiteľná, nie je súdom akceptovateľná. Maloletá má totiž právo na výživné a otec má povinnosť platenia v takej výške, ako to odôvodňujú potreby maloletej a umožňujú zárobkové schopnosti a možnosti otca, ako výživou povinného. Tu treba pripomenúť, že súd nevychádza striktnie len z preukázaných príjmov povinného rodiča, ale zohľadňuje aj jeho možnosti a schopnosti, počet vyživovacích povinností, vzdelanie, životný štandard a pod. Otec maloletej nepreukázal žiadne zdravotné problémy (okrem operácií očí), pre ktoré by nemohol dosahovať príjem primeraný svojmu aktívnemu a produktívnemu veku a vysokoškolskému vzdelaniu.

61. Čo sa týka primeranosti výšky výživného odvolací súd sa zhodol so závermi súdu prvej inštancie, že primeraným zisteným a preukázaným pomerom účastníkov, potrebám maloletej detí ako i možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom oboch rodičov zodpovedá určenie výživného otca tak ako určil súd prvej inštancie odstupňovane v závislosti od času určenia tomu zodpovedajúcim pomerom. V tejto súvislosti odvolací poukazuje na podrobné zdôvodnenie. Súd prvej inštancie určené výživné sa nevymyká ani ustálenej rozhodovacej praxe by sa výživné zamestnaného rodiča malo pohybovať v rozpätí 20% - 30% jeho priemerného čistého mesačného príjmu so zohľadnením,

že otec okrem mal. W. viac vyživovacích povinností nemá. (por. napr. rozhodnutia KS Trnava č.k. 24CoP/104/2017-356 zo dňa 06.09.2017, č.k. 24Co/385/2016-167 zo dňa 15.02.2017, č.k. 25CoP/54/2016-241 zo dňa 08.02.2017, č.k. 25CoP/17/2016-52 z 28.09.2016, č.k. 24CoP/30/2017-361 zo dňa 05.04.2017, č.k. 26CoP/17/2016-98 zo dňa 27.09.2016, č.k. 26CoP/32/2015-143 zo dňa 22.12.2015, č.k. 26CoP/12/2013-80 zo dňa 20.05.2014, č.k. 11CoP/10/2016-101 zo dňa 16.03.2016, č.k. 10CoP/33/2015-209 zo dňa 27.01.2016)

62. Čo sa týka zročného zaostalého výživného, jeho výška a výpočet nebol odvolacími dôvodmi samostatne napadnutý. Výška zročného výživného správne zohľadňuje obdobie, za ktoré sa určuje a vychádza z výšky určeného výživného za uplynulý čas, pričom súd prvej inštancie správne otcovi započítal ním preukázané zaplatené platby výživného.

63. Súd pri rozhodovaní o povolení výšky splátok na zaostalé výživné bol voči otcovi pomerne benevolentný, keď mu dlh vo výške 4.565,24 Eur povolil splácať v splátkach po 100,- Eur, tzn. dlhšie než po dobu 3 rokov. Pre nedostatok odvolania zo strany matky však odvolací súd ponechal aj tento výrok nedotknutým.

64. Odvolaním otca bol napadnutý aj výrok rozsudku IV., ktorým súd zamietol návrh otca na uloženie povinnosti matke, informovať otca o mieste bydliska maloletej. Odvolací súd aj tu zotrúva na svojom názore vyjadrenom v predchádzajúcom zrušujúcom rozsudku, ale po doplnení dokazovania a preukázaných nových okolnostiach s rozhodnutie súdu prvej inštancie v danom prípade i keď sa vymyká bežnej rozhodovacej praxi súdov, považuje za vecne správne.

65. Podľa § 35 ZR, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

66. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine súd k tomuto názoru maloletej jednoznačne musí prihliadnuť a aj prihliadol, názoru maloletej v danom prípade, tak ako to stanovuje zákon, musí byť a je venovaná náležitá pozornosť, zodpovedajúca jej veku a rozumovej vyspelosti.

67. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru č. 104/1991 Zb. o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

68. Podľa čl. 24 ods. 1 a 2 Charty základných práv Európskej únie, deti majú právo na takú ochranu a starostlivosť, ktorá je potrebná pre ich blaho. Môžu slobodne vyjadrovať svoje názory. Tieto názory sa berú do úvahy pri otázkach, ktoré sa ich týkajú, s prihliadnutím na ich vek a vyspelosť. 2. Pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

69. Rozpad vzťahu a definitívne riešenie partnerského vzťahu vo väčšine prípadov so sebou prináša napätie, nepohodu a nepochopenie. Deti veľmi často nechápu, prečo sa to všetko deje, keďže ich optika je veľmi často iná ako optika dospelých a predstava zachovania rodiny pretrváva dlho po tom, čo sa rodičia rozídu. Všade tam, kde ide o skutočný záujem rodičov o dieťa a nestáva sa dieťa len nástrojom, či prostriedkom, ktorý ľahko poslúži k vybavovaniu si účtov s tým druhým, je v záujme dieťaťa zachovať mu obidvoch rodičov. V prípade, že to tak nie je, potom je potrebné dieťa ochrániť a zväžiť, či zachovaním jedného „kompetentnejšieho“ rodiča sa nezredukuje miera traumatizácie dieťaťa, ktorej by bolo dlhodobo vystavované. Zachovanie obidvoch rodičov je pre dieťa nesporne prospešnejšie ako sa pokúsiť ho o jedného z rodičov pripraviť. Za vhodné podmienky pre dieťa okrem iných je nutné považovať aj tie, kedy nie je dieťa vystavované konfrontačnej vzťahovej atmosfére, kedy sa rodičia, keď už nič iné, dokážu od seba vzdialiť bez toho, že by toho druhého pred dieťaťom stavali do pozície „nežiadúceho“ pokiaľ na to nie sú preukázateľné, závažné dôvody. Preto pre každého rodiča by malo byť dôležité, si uvedomiť, že snahou implantovať dieťaťu problematický obraz toho druhého sa aktívne podpisujú na jeho nielen súčasných, ale aj budúcich problémoch.

Predovšetkým na záujem dieťaťa by mal prihliadať súd pri rozhodovaní v zmysle ustanovenia § 35 Zákona o rodine v prípadoch, kde niet dohody rodičov o podstatných veciach súvisiacich s

výkonom rodičovských práv a povinností, hoci v danom prípade spor pramení vlastne z nie dostatočnej informovanosti otca, konkrétne o bydlisku maloletej.

70. Maloletá je zverená do osobnej starostlivosti matky, čím zdieľa i miesto jej bydliska, ktoré je známe. V konaní, ale bolo preukázaným je adresa bydliska udávaná matkou, kde je prihlásená k trvalému pobytu na adrese U., N. XX nie je jej skutočným miestom bydliska, tzn. miestom, kde sa zdržiava, s úmyslom tam trvale zdržiavať, ide o fiktívnu adresu, na ktorej matka preberá poštu, a od tejto adresy sa odvíjajú aj iné administratívne, ale aj faktické povinnosti a oprávnenia spojené s trvalým bydliskom, ktoré nie sú informáciou o stave dieťaťa, ale všeobecným administratívnym údajom.

71. Z bežnej praxe súdov vyplýva, že nielen pre zachovanie rodičovských práv a povinností obom rodičom je nevyhnutné uložiť rodičovi dieťaťa povinnosť informovať druhého rodiča, ktorému dieťa nebolo zverená do osobnej starostlivosti, o jeho zdravotnom stave, či o školských výsledkoch a podobne, ale je to i v záujme riadnej ochrany záujmov samotného maloletého dieťaťa. Pre riadnu ochranu záujmov dieťaťa je zásadne nevyhnutné, aby obaja rodičia mali vedomosti o záležitostiach dieťaťa, pretože zatajenie viacerých druhov informácií môže mať pre dieťa veľmi nepriaznivé následky (napr. zatajenie zdravotných problémov, prekonaných chorôb a pod.). Preto by nemala byť táto vzájomná rodičovská povinnosť podceňovaná a v prípade, ak ju preferenčný rodič neplní dobrovoľne, malo by mu byť súdom uložené, pokiaľ sa jej úpravy druhý rodič domáha.

72. V danej veci však ide o požadovanie údaju o trvalom bydlisku maloletej. Ako už bolo vyššie uvedené tento údaj maloletá zdieľa s matkou, ako údaj rodiča, ktorej je maloletá zverená do osobnej starostlivosti. Ide však o citlivú situáciu, keď matka skutočné miesto pobytu, ktoré nie je totožné s jej hláseným pobytom odmieta uviesť, práve pre chovanie otca, ktorý potom navštevuje dostupné inštitúcie (škôlka, t.č. škola, zdravotné zariadenia - lekárka) ako aj susedov vyhľadáva informácie a robí ako rodič neprimerané výstupy a vyvoláva konfliktné situácie.

73. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na nález ÚS ČR II. ÚS 363/2003, že maloleté dieťa je samo bytosťou jedinečnou, nadanou nescudziteľnými, neodňateľnými, nepremlčateľnými a nezrušiteľnými základnými právami a slobodami, a teda bytosťou, ktorej by sa malo dostať pri jej vývine toho najlepšieho, teda toho, aby uvedené práva nezostali len frázami Záujem dieťaťa musí byť prvoradým kritériom pri rozhodovaní vo veciach starostlivosti o dieťa, z ktorej zásady musia vychádzať nielen súdy pri svojej rozhodovacej činnosti, ale v prvom rade rodičia, ktoré sú zodpovední za výchovu dieťaťa a jeho napredovanie v zdravom rodinnom, či školskom prostredí, bez prítomnosti konfliktov a sporov.

74. Je teda prvoradé, že dieťa nesmie byť vystavené negatívnym následkom nezhôd medzi rodičmi, má právo na stabilitu svojho rodinného aj školského prostredia, ustálený vývoj, nemalo by byť vystavované stresu, spôsobeného nezhodami rodičov, ale ani neadekvátnym hoci možno dobre mieneným chovaním otca, ktorým sa snaží prejavíť svoj záujem a podieľať na starostlivosti o maloletú, ale nevhodným spôsobom.

75. Zo záverov dokazovania vyplývalo, že maloletá mala vytvorené veľmi dobré citové väzby k obidvom rodičom, obidvoch rodičov má veľmi rada, výsledkom čoho bola i striedavá starostlivosť, ktorá však prestala vyhovovať záujmom maloletej. Aktuálne maloletá už otca odmieta, vníma konfliktný vzťah otca k matke, svedčí o tom i je názor vyslovený pred kolíznym opatrovníkom. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil i matkou predložený dodatok k znaleckému posudku. Podľa odvolacieho súdu súd správne prihliadol aj na obsah pohovoru vykonaného s maloletou, jej obsah a jej prejav názoru, nepoužil ako jediný dôvod na rozhodnutie, ale prihliadol naň v kontexte s ostatnými skutočnosťami, ktoré v konaní vyšli najavo a rozhodol aj v tejto otázke vecne správne. Toto rozhodnutie však v ostatnom nič nemení o naďalej trvajúcej a existujúcej vzájomnej informačnej povinnosti rodičov ohľadne maloletej W. a otec maloletej aj naďalej nie je žiadnym iným spôsobom obmedzený na jeho rodičovských právach a povinnostiach.

76. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť, alebo okolnosť, naopak okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil. I keď čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zaručuje právo na spravodlivé súdne konanie, neustanovuje žiadne

pravidlá pre prípustnosť dôkazov alebo spôsob, ktorým majú byť posúdené; tieto záležitosti preto musia byť primárne upravené vnútroštátnym právom a vnútroštátnymi súdmi. Ústava Slovenskej republiky neupravuje prípustnosť dôkazov, ale ponecháva jej úpravu na príslušné zákony, spravidla na procesné kódexy. Takisto význam dôkazov a potrebnosť ich vykonania sú otázky, ktorých posúdenie je zásadne v právomoci toho orgánu, ktorý rozhoduje o merite návrhu - inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I ÚS 52/03).

77. Treba dodať, že aj podľa judikatúry Ústavného súdu SR nepatrí do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré predkladá účastník konania (rozhodnutia II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Uvedené odvolací súd dodáva k námietke otca maloletej, ktorou vytyka okresnému súdu, že nedostatočne vyhodnotil zistený skutkový stav, resp. dôkazy vyhodnocoval účelovo len v prospech matky dieťaťa. Okresný súd sa však správne v odôvodnení rozhodnutia zamerail len na argumenty, ktoré sú z hľadiska posúdenia návrhu a rozhodnutia považované za rozhodujúce, pretože ani všeobecný súd - súd prvej inštancie, nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

78. Ďalšie odvolacie argumenty odvolateľa odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadavať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, ani odvolací súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu zachádzajúcu podrobne do nadbytočných detailov, nespôsobilú ovplyvniť výšku a čas výživného, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

79. Odvolací súd riadiac sa uvádzaným, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch vrátane závislého výroku o zmene predchádzajúceho rozhodnutia a o náhrade trov konania (odvolaním osobitne nenapadnutých) podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu ich vecnej správnosti potvrdil.

80. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže nebol zistený žiaden z dôvodov pre pripustenie výnimiek z jeho aplikácie.

81. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).